

Ціна: 30 центів.

СОЛЯШНИК

The title 'СОЛЯШНИК' is rendered in a bold, brown, sans-serif font. It is centered within a decorative blue line-art illustration. The illustration features a large sun with a textured face in the center, flanked by two stylized birds perched on branches. Below the sun and birds are flowing, decorative lines. A small signature 'лев' is visible in the bottom right corner of the illustration.

РІК II

ЛЮТИЙ — 1957 — FEBRUARY

Ч. 14

Шкільна ялинка української школи у Льєжі (Бельгія), що відбулася 13 січня ц. р. У горі: Інценізація „Зайчик”, у якій до наших дітей у Льєжі прийшов зайчик з України з вістками та гостинцями. Унизу: Діти тієї ж школи виконують танок у концертній частині свята ялинки.

НА ПЕРШІЙ СТОРІНЦІ ОБКЛАДИНКИ:

Учениця української школи ім. Митрополита А. Шептицького в Мельбурні, Австралія, Людмила Вересай, що здобула другу нагороду на балі-конкурсі на український стрій. Конкурс організувала Українська Шкільна Рада в Австралії (4. II. 1956).

Іван Багряний

РЯТУЙ МЕНЕ, МАМО...

Стій, жабко, ротата!
Покличу тата!

Рятуй мене, мамо,
Рятуй мене, тату! —
Зженіть з дороги
Жабку ротату!

Вона страшнюча —
Гола і боса,
Глядять на мене,
Задерла носа, —

Бо, мабуть, хоче
Мене дістати,
Хоче із мене
Чоботи зняти,
Щоби надіти
Й самій гуляти...

А жабка вража
Сміється й каже:

Хлопчику милий,
Не будь дурненький!

Я жабенятко
Таке маленьке,

Дивлюсь на квіти,
Чемно гуляю...
Я гарних діток
Не зачіпаю.

А ти ж великий,
Бо ти людина,
А я маню-у-нька,
Як горошина.

НА САНКАХ

Вадим Сварог

Ілюстрації О. Канюка

Дзень - дзелень,
Дзень - дзелень,
В'ється білий шлях...
Ех і весело в цей день
Їхати в санках!

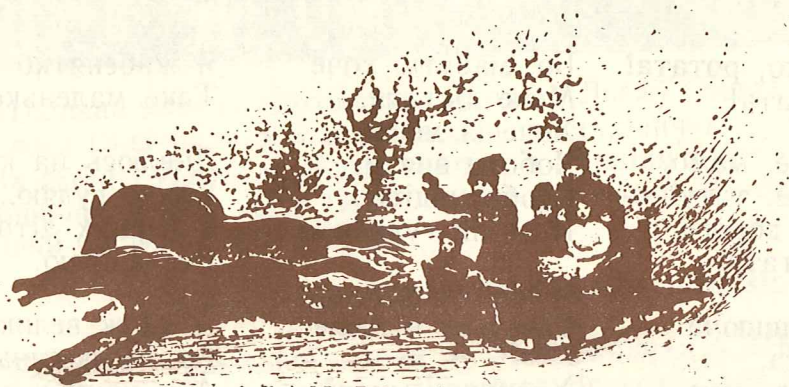
Дзень - дзелень,
Дзень - дзелень,
Сніг поля вкрива,
Спить земля, не шумлять
Срібні дерева...

Дзень - дзелень,
Дзень - дзелень,
Лине в далечінь,
А в снігу, на бігу
Грає наша тіль.

Дзень - дзелень,
Дзень - дзелень,
Прямо, як стріла,
Мчать санки вздовж ріки,
Що немов із скла.

Дзень - дзелень,
Дзень - дзелень,
На звороті враз
Сніг летить з-під копит,
Обсипає нас...

Дзень - дзелень,
Дзень - дзелень,
У зимові дні
В'ється сніг, лине сміх,
Тане в даліні...

ГОРЕ МАТЕРІ-КИТА

Текст та ілюстрації П. Вакулєнко

МАТИ-КИТ РЯТУЄ ДИТИНУ ВІД ХИЖАКІВ

Тропічні острови довкола Бар'єрового Рифу в Австралії завжди надзвичайно гарні. Світло-зелені води мілких заток теплі кожної пори року, а поміж коральовими підводними зарослями живе багато різноманітних морських істот.

До такої мілкої затоки одного соняшного ранку з відкритого моря поспішала мати-кит. Під своїм лівим довгим плавцем вона тримала, притиснувши до себе, своє новонароджене маля. Вже два дні її переслідувало з півдесятка акул. Вони й тепер, неначе чорні тіні, не відставали від неї. Мати-кит добре

знала, чого її переслідували акули, тому вона ще більше хвилювалася: вона швидче хотіла знайти безпечне місце, де б могла позбутись цих ненажер.

Підпливши до Рифу, вона скоро знайшла протоку до мілкої лагуни. Поволі пропливла крізь нечисленні зарослі коралів і заспокоїлась: тут її маля вже буде безпечно від пажерливих акул. Вода ледве покривала її велике тіло, але це не турбувало її. Вона була щаслива, що тут зможе провести з тиждень часу, аж поки її маля трохи зміцніє, набере сил, а тоді можна буде вернутись до череди, на глибоку воду океану.

Приємно було лежати у спокійній воді, грітися під гарячим промінням південного сонця, почуватись цілком безпечно і тішитись своїм малям, яке кумедно гралось у воді та час від часу смоктало материну дійку. Спокій затоки порушувала тільки сама мати-кит, випускаючи коли-не-коли вгору високий водограй води.

Так пройшов день, другий. Мати-кит почала відчувати брак харчу. Щоб годуватись, їй треба було пливати на глибоку воду, покинути цю безпечну затоку. Цього вона зробити не могла. Тому вона не звертала уваги на голод, її тільки турбувало, чи вистачить молока для маляти. А її дитина росла і щодень набирала все більше й більше сили.

НЕСПОДІВАНИЙ ВОРОГ

Удосвіта четвертого дня над дримаючою затокою прокидався золотий ранок. Сонце ще не впливало з-за синього океану, лише верхки гір черкали золоті його промені та поволі розганяли ранкову прохолоду. Мати-кит спокійно годувала своє маля. Маленькі хвильки поволі накочувались і плескали по піщаному березі. Рай та й годі!

Раптом підсвідомо мати-кит відчула, що не все гаразд. М'язи її величезного тіла напружились, а гнучкий хвіст почав нервово рухатись. У страху вона розправила свої довгі плавці, стараючись, наче людина в тривозі, похапцем схопити під себе своє маля.

Але було вже пізно: блискучий гарпун із свистом вилетів бозна відки і, не потрапивши в матір, смертельним ударом устроївся у спину маляти. Його вистрілили люди, що тихенько підпливли у великому човні.

ПОМСТА МАТЕРІ-КИТА

Збагнувши, що сталось, мати-кит дрижала всім своїм великим тілом. Вона з великого горя почала люто бити своїм мо-

гутнім хвостом по воді. Мати-кит так різко змінилась у своїй поведінці, що залага човна не мала вже часу ані відплисти, ані втекти. У гніві, у бажанні помсти мати-кит сліпо молотила хвостом по воді. Залага човна, рятуючись, кинулась у воду.

Приголомшені швидкістю та силою ударів, засліплені бризками солоної води, люди намагались урятуватись, видряпуючись на поверхню коралів. Гострі коралі рвали на шматки їх тіло і калічили до крові їх руки. Червона людська кров уже розпливалась поміж ніжними кольорами синіх, рожевих та фіялкових коралів.

Знайшовши тимчасову безпеку на коралях, що повистромявались з води, люди з жахом дивились, як від лютого удару хвоста матері-кита розлетівся на дрібні трісочки їх човен. Зупиняючись час від часу, ніби роздивляючись, де поділися її вогроги, вона знов навпаад молотила хвостом по воді. Стомившись, почала поволі плавати довкола свого мертвого маляти. У кожному її рухові можна було бачити велике горе.

Скро мати-кит переконалась, що її дитина мертва, що вже свого горя нічим не поправиш. Зробивши ще одне коло по мілкій воді затоки, вона направилась у протоку і, з болем у серці, зникла у відкритому морі.

Мати-кит попливла шукати свою череду китів.

Віра Ворскло

ПІСНЯ СНІЖИНОК

Зима — це наша мати,
А хмара — наша хата.
Усі ми сестри рівні,
Сніжиночки - царівни.

Наш коник, скорий вітер,
Розносить нас по світу.
Ланам осиротілим
Тчемо тепленький килим.

Ми бідному садочку
Тепленьку тчем сорочку.
І навіть кожну стежку
Вдягаємо в одяжку.

Ми любим танцювати,
Літати і кружляти,
А як затихне вітер —
Лягти і відпочити.

Грицько БОЙКО

ЗАХОТИЛА МИЛОЧКА СПАТИ

Захотіла Милочка
Спати,
Кулачками тре
Оченьта.
Зачекай-но, Милочко,
Трішки:
Постелю для тебе я
Ліжко.
Покладу тебе
Й заспіваю:
— Люлі-люлі-люленьки
Баю!

Оксана ІВАНЕНКО

БУРУЛЬКА

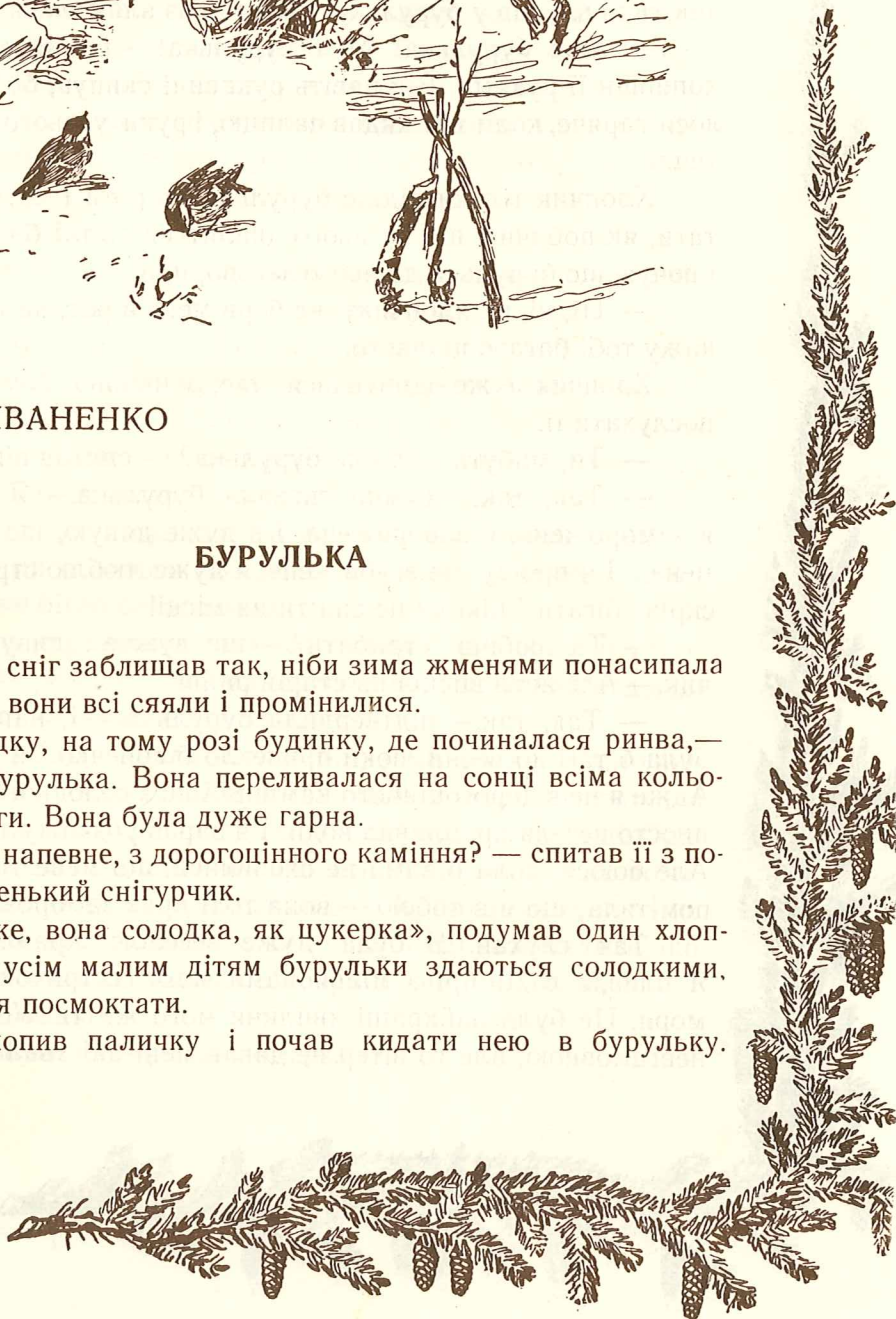
Вранці сніг заблищав так, ніби зима жменями понасипала блискіток, і вони всі сяяли і промінилися.

А в садку, на тому розі будинку, де починалася ринва,— з'явилася бурулька. Вона переливалася на сонці всіма кольорами райдуги. Вона була дуже гарна.

— Ви, напевне, з дорогоцінного каміння? — спитав її з пошаною маленький снігурчик.

«А може, вона солодка, як цукерка», подумав один хлопчик. Адже усім малим дітям бурульки здаються солодкими, і їх хочеться посмоктати.

Він схопив паличку і почав кидати нею в бурульку.

Хлопчик уже уявляв собі, як це він покаже всім дітям, що в нього є така гарна бурулька.

Ой, як злякалися всі в садку, коли побачили, що робить хлопчик. І дерева, і пташки, а найдужче — стара ринва. По-перше, вона боялася, що хлопчик може помилково влучити в неї, по-друге, ця стара ринва не хотіла позбавлятися своєї прикраси, якою вона дуже пишалася. Раптом — тррах! Хлопчик таки влучив у бурульку, і вона враз зламалася і впала.

— Моя бурулька! Моя бурулька! — радів хлопчик, підхопивши її руками. Він навіть рукавиці скинув, бо йому зробилося гаряче, коли він кидав палицю, і руки у нього були зовсім теплі.

Хлопчик тільки підніс бурульку до рота і хотів її посмокотати, як побачив, що на нього дивляться світлі блакитні очіці, і почув, що бурулька до нього заговорила:

— Ні, ні, ні, хлопчику, не бери мене в рот, не треба! Я розкажу тобі багато цікавого.

Хлопчик дуже здивувався, але, звичайно, йому захотілося послухати її.

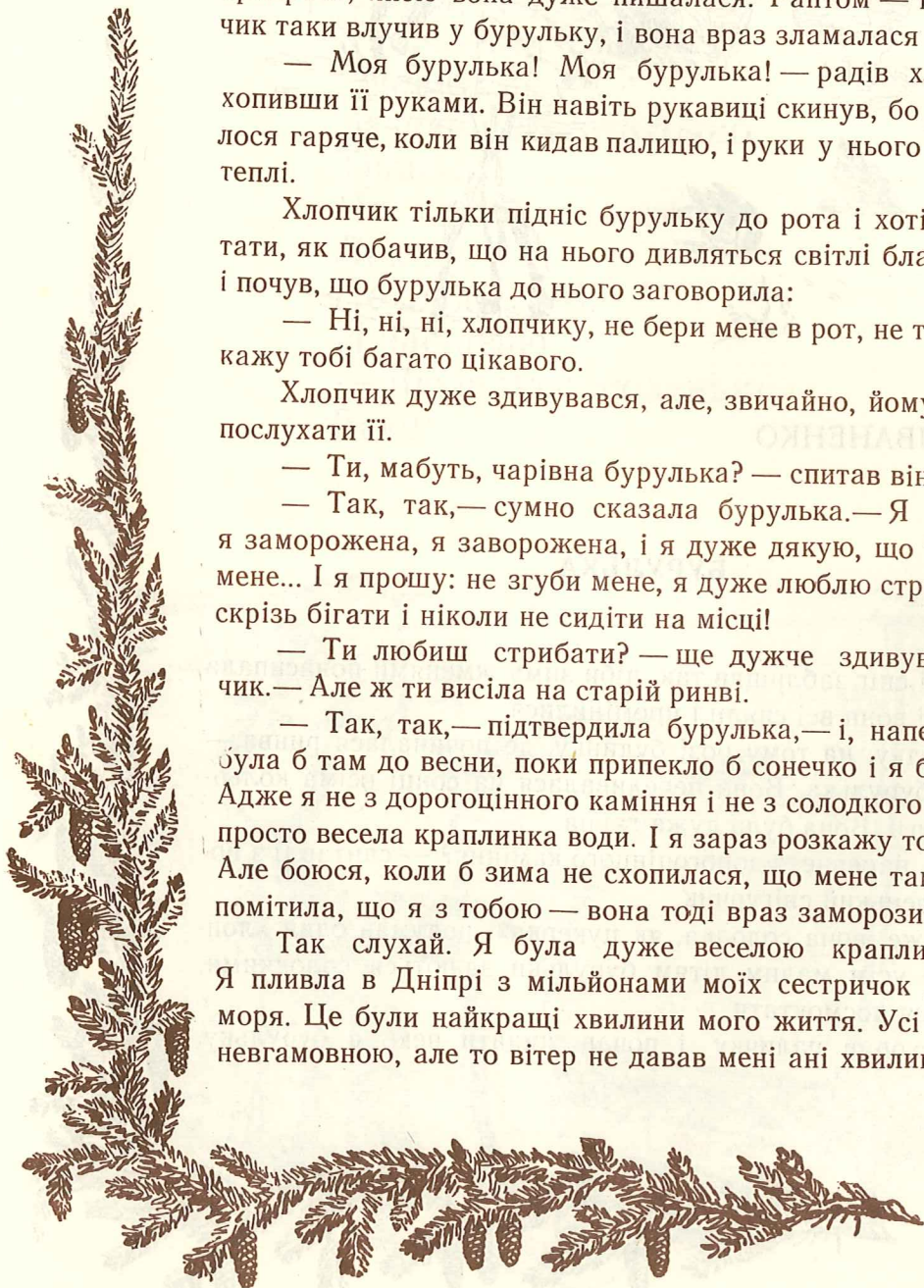
— Ти, мабуть, чарівна бурулька? — спитав він.

— Так, так, — сумно сказала бурулька. — Я зачарована, я заморожена, я заворожена, і я дуже дякую, що ти врятував мене... І я прошу: не згуби мене, я дуже люблю стрибати, як ти, скрізь бігати і ніколи не сидіти на місці!

— Ти любиш стрибати? — ще дужче здивувався хлопчик. — Але ж ти висіла на старій ринві.

— Так, так, — підтвердила бурулька, — і, напевне, я пробула б там до весни, поки припекло б сонечко і я б розтанула. Адже я не з дорогоцінного каміння і не з солодкого цукру. Я — просто весела краплинка води. І я зараз розкажу тобі про себе. Але боюся, коли б зима не схопилася, що мене там нема, і не помітила, що я з тобою — вона тоді враз заморозить нас обох.

Так слухай. Я була дуже веселою краплинкою води. Я пливла в Дніпрі з мільйонами моїх сестричок до Чорного моря. Це були найкращі хвилини мого життя. Усі звали мене невгамовною, але то вітер не давав мені ані хвилинки спокою.

Чого він хотів од мене? Я не знаю. Коли ми влилися в Чорне море, він здіймав страшні хвилі, вищі за цей будинок, повертав човни і кидав пароплави, як трісочки. Та я, маленька краплинка, тікала завжди від нього. Якось спересердя, в тихий літній день, коли я цього зовсім не сподівалася, він виплеснув мене на берег, на гаряче каміння. Я обернулася парою і полинула в небо. Високо над землею я літала в білій хмарі, і, коли раптово знову налітав вітер, я швидко падала на землю дощем і напувала її. Я не боялася потрапити і під землю. Адже й там я рухалася, жила і знову виринала на світ веселим джерелом.

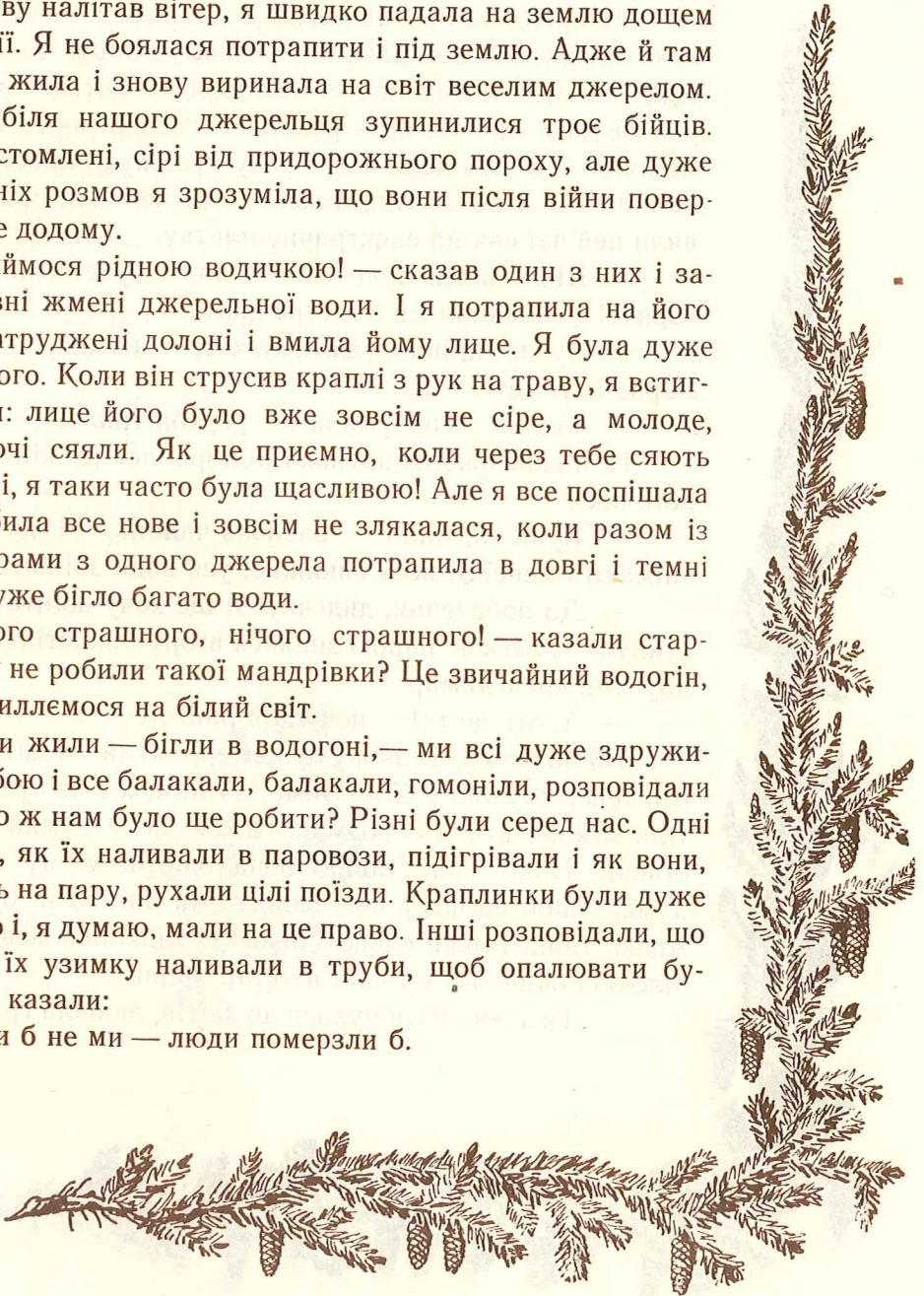
Якось біля нашого джерельця зупинилися трое бійців. Вони були стомлені, сірі від придорожного пороху, але дуже веселі. З їхніх розмов я зрозуміла, що вони після війни повертаються вже додому.

— Умиймося рідною водичкою! — сказав один з них і зачерпнув повні жмені джерельної води. І я потрапила на його засмагли, натруджені долоні і вмилала йому лице. Я була дуже щаслива з того. Коли він струсив краплі з рук на траву, я встигла побачити: лице його було вже зовсім не сіре, а молоде, красиве, і очі сяяли. Як це приємно, коли через тебе сяють і радіють! Ні, я таки часто була щасливою! Але я все поспішала далі. Я любила все нове і зовсім не злякалася, коли разом із своїми сестрами з одного джерела потрапила в довгі і темні труби. Там уже бігло багато води.

— Нічого страшного, нічого страшного! — казали старші. — Ви ще не робили такої мандрівки? Це звичайний водогін, і скоро ми виллемося на білий світ.

Поки ми жили — бігли в водогоні, — ми всі дуже здружилися між собою і все балакали, балакали, гомоніли, розповідали про себе. Що ж нам було ще робити? Різні були серед нас. Одні розповідали, як їх наливало в паровози, підігрівали і як вони, обернувшись на пару, рухали цілі поїзди. Краплинки були дуже горді з цього і, я думаю, мали на це право. Інші розповідали, що вже не раз їх узимку наливало в труби, щоб опалювати будинки. Вони казали:

— Коли б не ми — люди померзли б.

Мені було дуже цікаво — куди ж я тепер потраплю? Спочатку мене тішило, що я бігла з моїми сестрами і вітер уже не підганяв мене і не дразнив, як завжди. Але швидко нам усім набридло бути в темних вузьких трубах водогону, і ми дуже зраділи, коли раптом почали бігти швидше, швидше і почули якісь звуки зовні.

— Кран відкривають! — закричали мої старші подруги. — Кран відкривають! Зараз на волю! Досить цієї темряви!

По правді, я більше хотіла б опинитися разом з моєю рідною матір'ю-річкою, плисти в синьому Дніпрі, але я була рада вже хоч будь-якій зміні. Я хотіла, щоб потім і мені було що розповідати про те, як я рухала поїзди чи якісь великі цікаві машини. Але моя доля цього разу була куди простішою... Мене налили... в чайник. Так, в звичайний великий чайник, і поставили цей чайник на електричну плитку.

— Що з нами буде? Що з нами буде? Так гаряче! Так гаряче! — плакали ми з сестричками.

— Чуєш, чайник уже булькає, — сказала якась жінка. — Зараз питимемо чай.

— Аякже! — подумала я. — Треба тікати!

Та швиденько-швиденько підбралася до кінчика чайникового носа.

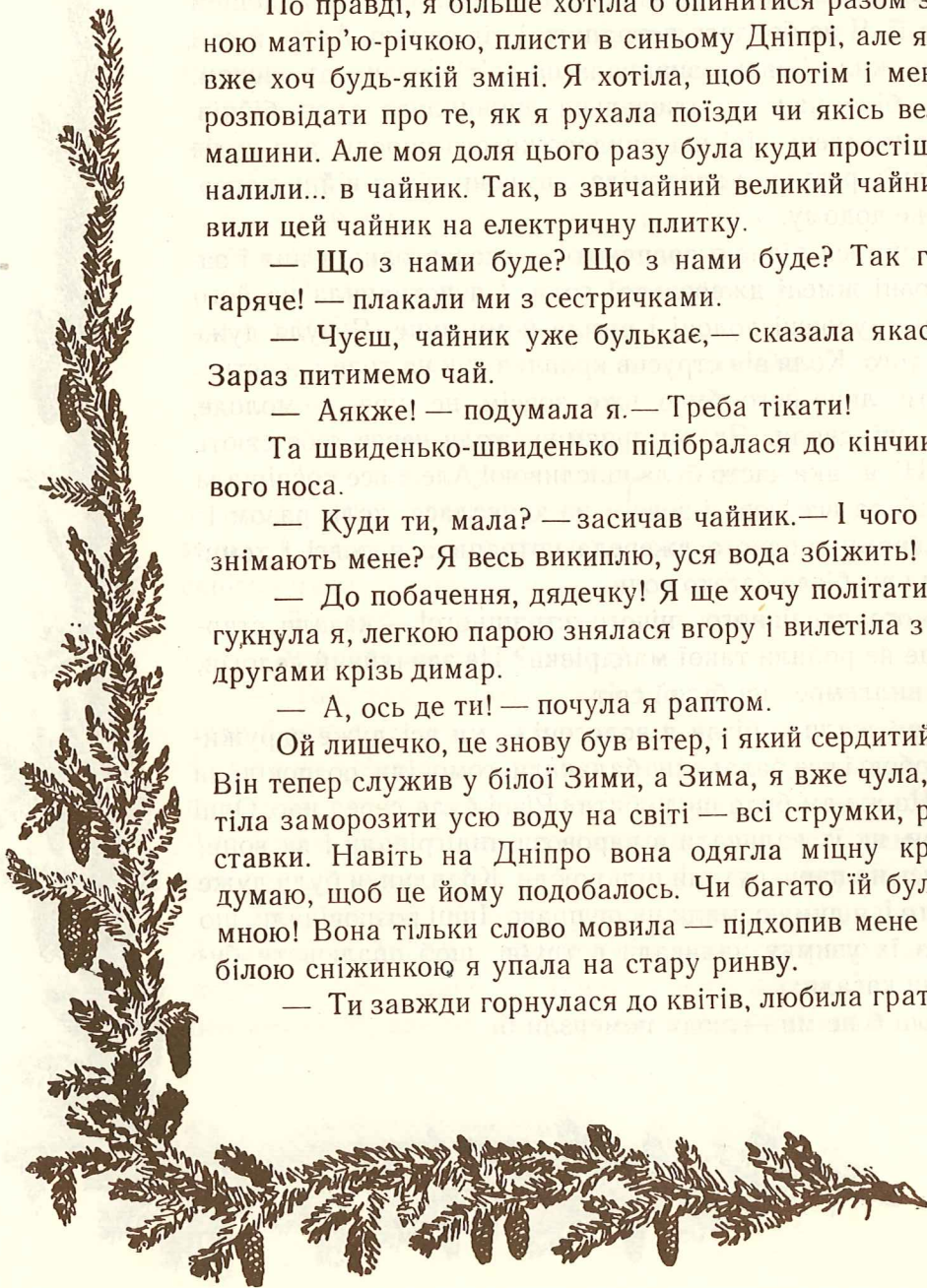
— Куди ти, мала? — засичав чайник. — І чого це люди не знімають мене? Я весь википлю, уся вода збіжить!

— До побачення, дядечку! Я ще хочу політати на волі! — гукнула я, легкою парою знялася вгору і вилетіла з іншими подругами крізь димар.

— А, ось де ти! — почувла я раптом.

Ой лишечко, це знову був вітер, і який сердитий, холодний! Він тепер служив у білої Зими, а Зима, я вже чула, завжди хотіла заморозити усю воду на світі — всі струмки, річки, озера, ставки. Навіть на Дніпро вона одягла міцну кригу, і я не думаю, щоб це йому подобалось. Чи багато їй було роботи зі мною! Вона тільки слово мовила — підхопив мене вітер, і вже білою сніжинкою я упала на стару ринву.

— Ти завжди горнулася до квітів, любила гратися з соняч-

ним промінням,— глузував вітер,— а тепер будеш завжди прикрашати ринву, і я віятиму коло тебе, скільки захочу.

Навіть сонячний промінь нічого не міг зробити, бо вітер не підпускав його близько до мене. Я лише плакала, дивлячися на нього, і сльозинки мої замерзали на мені.

Я зробилася холодною, крижаною бурулькою і примерзла до цієї старої ринви.

Отак і заворожила мене люта зима... Ні, я ніколи не думала, що може бути так холодно на світі.

Усі казали, що я дуже гарна, і ялинки навіть сердилися на стару ринву, що я прикрашаю її, а не їх. Але навіщо була мені моя краса, коли я лишалася холодною нерухомою крижинкою. Як я заздрила сніжинкам, що літали в повітрі! І я не могла, не могла чекати до весни! Це ще так довго!

Бурулька замовкла, і раптом хлопчик почув, що вона тане в нього в руках.

— Трошечки тепла в житті, і я знову оживаю,— долинув до нього тихий шепіт.— Я знову біжу далі, далі... Дякую тобі за тепло твоїх маленьких пустотливих рученят. Згадуй мене, коли плаватимеш у річці, коли бачитимеш росу, золотий дощик і білу хмарку.

І вже не було нічого в руках у хлопчика.

Та він зовсім не шкодував.

ЛЕОНІД МОСЕНДЗ

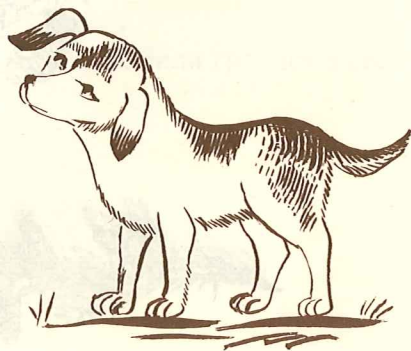
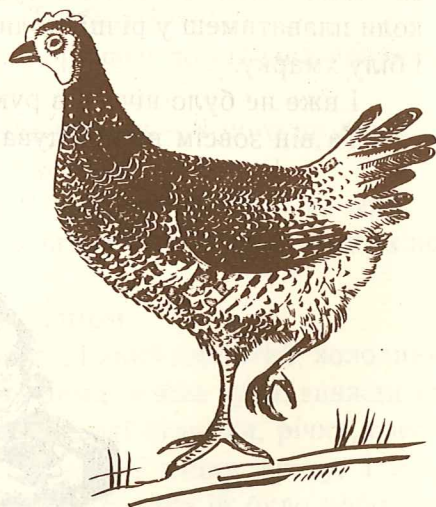

Жили собі дід та баба,
була у них Тютя ряба,
був чорненький котик Кікі,
Цюць-собачка невеликий,
була хатка і кочійка,
а в ній дівчинка Марійка.

Пильнувала баба хати,
йшов дід гроші заробляти,
Цюць стеріг цілого двору,
Кікі мишок гнав у нору,
яйця курочка зносила,
шкоду дівчинка робила.

Раз їм сталось диво-чудо,
про яке й не чули люди:
по заведенім звичаю
Тютя знесла бабці яйо;
та яечко не простее,
не звичайне — золотее!

Схвилювала всіх пригода,
зібралась ціла господа,
щоби раду учинити,
як, на що яечко вжити?
„Буде з нього”, каже киця,
„для Марійки смажениця!”

Ізраділа вся родина,
повна гамору хатина:
Тютя б'є яечко дзюбом,
Цюць стискає гострим зубом,
дід міцні напружив м'язи,
макогоном баба зразу...

А яечкові від того
нічогісінько! Нічого!
Аж тут Кікі навернувся
і хвостиком розмахнувся.
А яечко покотилось,
бух на землю! І розбилось!...

Заридала баба з жалю,
дід сидить в журбі - печалі,
Цюць похнюпивсь у садочку

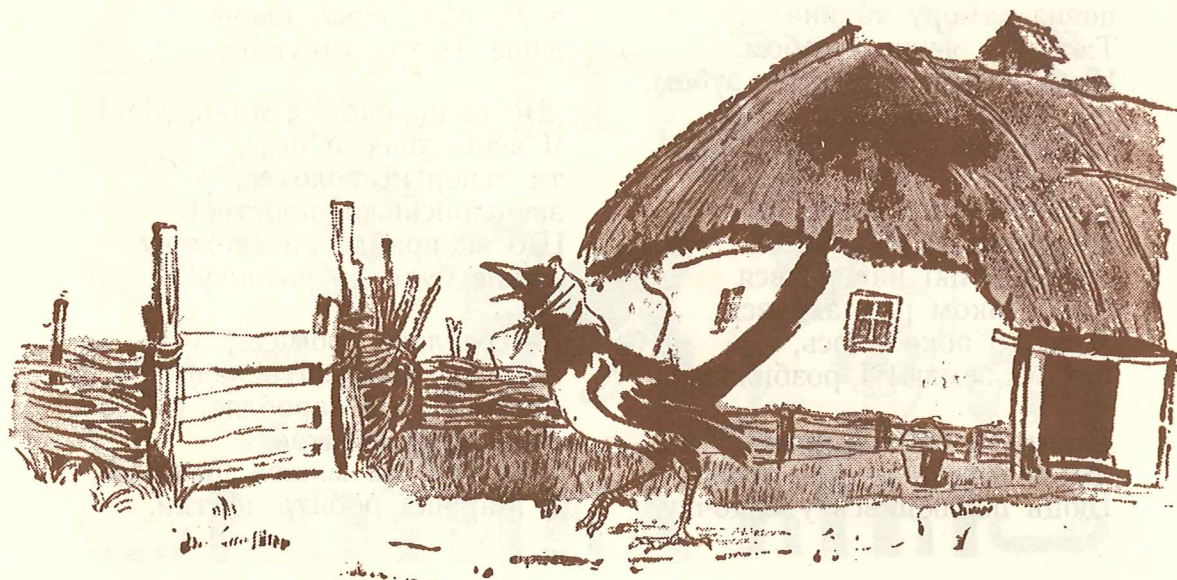
Кікі рюмає в куточку,
а Марійка гірко плаче,
лише Тютя кудкудаче:

„Не плач, бабо, устань, діду!
Я яечко знести піду,
та тепер не золотєє, —
звичайнісіньке, простєє!
Що як прийде на споживу
лекше буде до розбиву”.

Звеселилася громада,
знов усі працюють радо:
шістячки дід заробляє,
баба хату замітає,
Кікі знов на мишок швидкий,
а Марійка робить збитки.

Наталя ЗАБІЛА

СОРОКА-БІЛОБОКА

У сороки-білобоки
п'ять малят-сороченьят.
Усі чисто
хочуть їсти.
Треба всім їм дати лад.

От сорока-білобока

поскакала на поріг
і до хати
працювати
поскликкала діток всіх.

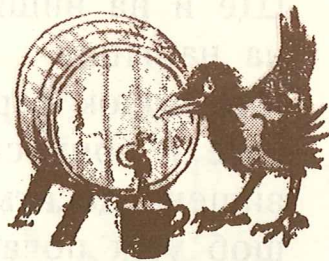
Цей, здоровий,
носить дрова,
той, швидкий, пшоно товче.
Третій в чашку
цідить бражку,
а малий млинці пече.

Тільки п'ятий
хоче спати,
помагати не біжить, —
у садочку

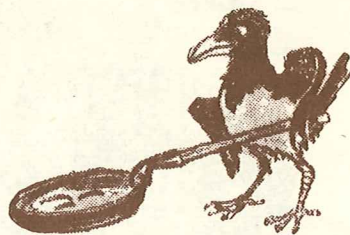

в холодочку
ліг на травці та й лежить.

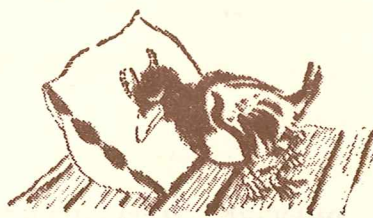

У сороки-
білобоки
все вже зроблено як слід.
Вся родина
й господиня
посідали за обід.

Ті—до кашки,
ці—до бражки,
ще й млинців по п'ять, по шість.
А ледаче
хай поплаче! —
Хто не робить, той не їсть.

Як почув це братик п'ятий,—
не схотів на травці спати,
аж підскочив:— Як це так?!
Ви—в господі,
я—в городі,
до роботи й я мастак!

Ось він поле
бараболю
й обгортає залюбки,
до городу
носить воду,
поливає огірки.

Ще й на вишню
на найвищу
лізе ягідок нарвать.
Вже й приносить
вишень досить,
щоб усіх почастувать.

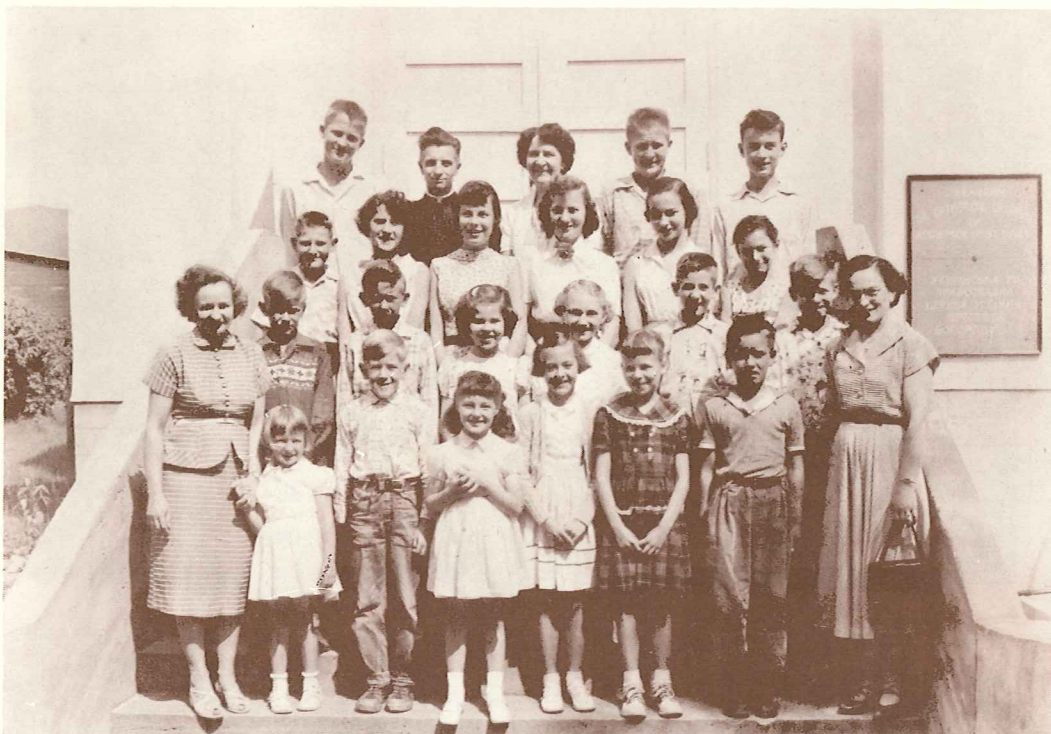
І сорока-білобока
не нахвалиться сама:
— В мене діти
працьовиті,
зовсім ледарів нема!

Дорогі читачі! Це число Вашого журналу трошки спізнилось, бо друкар, який робить „Соняшник”, упав на сходах і зламав собі руку. Трапилось отаке нещастя і не було кому вчасно зробити. Дальші числа завжди приходитимуть до Вас у першій половині кожного місяця, а Ви вчасно відновлюйте передплату.

Редакція.

Рідна і недільна школа православної громади Успіння Пресвятої Богородиці у Вернон, Бр. Колумбія, Канада. На фоті: учні та вчителі — о. С. Гуцуляк, паніматка Зоя Гуцуляк та пані А. Микитюк і Л. Кучер.

ЧИТАЧІ ПИШУТЬ:

Дорогий Соняшнику! Тішимося, що ти є на світі, і дякуємо, що приходиш до нас. Я читаю твої оповідання і віршики, а також дуже люблю загадки. Мій брат, Петрусь, слухає і оглядає малюнки, а маленький Івасик тільки дивиться на картинки.

Додаємо до цього листа поштовий переказ на дві передплати на 1957 рік: одна для нас, а друга для нашого знайомого в Німеччині, Юрка Чепурного, щоб і він із своїм братиком Петрусем тішились, як ти приходитимеш до них кожного місяця.

Бажаю тобі, дорогий Соняшнику, всього найкращого!

Твій приятель
Юрко Фещенко-Чопівський
з братами Петрусем і Івасиком.

Вермонт, США.

Українська школа при православній катедрі св. Володимира в Торонті зорганізувала свято св. Миколая (23. 12. 1956). На фотах: Дитячий хор (угорі) з своїм диригентом Юрієм Головком (праворуч) та сценки з свята (внизу).

„СОНЯШНИК”, ілюстрований місячник для дітей.

Редактор — Петро Волиняк

Передплата на рік: Канада — 3.00 дол., США — 3.50 дол. Австралія й Англія — 20 шилінгів, інші країни — рівновартість 3.00 доларів.

Передплату і все листування слати на адресу:

**“NOWI DNI”, Box 452, Term. “A”
Toronto, Ont., Canada.**